



AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.4/1953 - Codul familiei

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.4/1953 - Codul familiei, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B497 din 21.09.2006,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

I. Observații generale

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr.4/1953 - Codul familiei, republicată, cu modificările și completările ulterioare, intervențiile legislative vizând, în principal, **amendarea** art.54 alin.2, ale cărei prevederi au fost declarate neconstituționale prin Decizia Curții Constituționale nr.349 din 19 decembrie 2001, **precum și modificarea unor norme conexe**, în vederea armonizării legislației în materie cu principiile constituționale - care țin de egalitatea în drepturi, în general, de egalitatea între femei și bărbați și de respectarea drepturilor copilului - precum și cu normele și practicile europene în materie.

Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.54 alin.2 din Codul familiei, potrivit cărora acțiunea

în tăgăduirea paternității poate fi pornită numai de soțul mamei copilului, reținând că invocarea neconstituționalității vizează dreptul constituțional la viața familială și privată, reglementat ca atare în Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, constatând că textul în cauză contravine prevederilor art.16 alin.(1), art.26, art.44 alin.(1) și ale art.45 alin.(1) din Constituție.

2. Prin natura reglementării, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea prevederilor art.75 alin.(1) din legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Cu privire la pct.1 privind **modificarea** art.4, sugerăm corelarea și cu dispozițiile din arealul dreptului comunitar, în care există și soluții completatoare pentru norma ce face obiectul acestui articol, cum a fi coborârea sub vârsta minimă în cazul anumitor minori - considerați emancipați (dreptul spaniol) - sau când o anumită autoritate publică, pentru motive convingătoare, poate autoriza, de asemenea, coborârea sub acest minim (dreptul francez).

Menționăm că, în proiectul Codului civil, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.5 din 14 ianuarie 2004, problema capacității de a încheia căsătoria este tratată în art.204, astfel:

„Art.204. - (1) Căsătoria se poate încheia dacă viitorii soți au împlinit vârsta de 18 ani.

(2) Minorul care a împlinit **vârsta de 17 ani** se poate căsători numai dacă are încuviințarea părinților săi, sau după caz, a tutorelui. Dacă unul dintre părinți este decedat sau se află în imposibilitate de a-și manifesta voința, încuviințarea celuilalt părinte este suficientă.

(3) Dacă nu există nici părinți nici tutore care să poată consimți, este necesar consimțământul persoanei sau al autorității care a fost abilitată să exercite drepturile părintești.

(4) Cu toate acestea, pentru motive temeinice, minorul care a împlinit **vârsta de 16 ani** se poate căsători în temeiul unui aviz medical, dacă pe lângă încuviințarea prevăzută de alin.(2) are și încuviințarea președintelui consiliului județean, sau după caz, a primarului general al Municipiului București, în a cărei rază teritorială își are domiciliul”.

4. Cu privire la **pct.5** privind modificarea art.55, în ce privește alin.(1), supunem atenției spre reflecție, textul propus prin art.343 care privește prescripția dreptului la acțiunea în tăgada paternității, din proiectul Codului civil și care este următorul:

„Art.343. - (1) Soțul mamei poate exercita dreptul la acțiunea în tăgăduirea paternității **în termen de un an** de la data când a cunoscut nașterea copilului. Acțiunea pornită de fostul soț din prima căsătorie a mamei, prezumat tată al copilului potrivit art.330 alin.(3) se prescrie **în termen de un an** de la **data când a luat cunoștință** de admiterea acțiunii în tăgada paternității soțului din cea de a doua căsătorie a mamei.

Cu privire la același punct, alin.(3) reglementarea propusă în art.345 din proiectul Codului civil, **este mult mai limitativă**:

„Art.345. - Copilul poate tăgădui paternitatea **în termen de un an de la data majoratului**”.

II. Observații de tehnică legislativă

1. Pe plan redacțional și sub aspectul respectării normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, prevăzute de Legea nr.24/2000, republicată, formulăm următoarele observații și propuneri.

Deoarece art.68 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, prevede că republicarea actului normativ de bază se dispune în actul normativ de modificare/completare în cazul în care actul de bază este modificat sau completat în mod substanțial, propunem analizarea menținerii în prezentul proiect a Articolului II, având în vedere că la Art.I sunt propuse **numai câteva** intervenții legislative.

În cazul renunțării la Art.II, actualul Art.I din proiect urmează să fie renumerotat ca Articol unic.

2. Întrucât art.54 din Codul familiei este alcătuit în prezent din 4 alineate, iar intervențiile legislative de modificare și completare propuse privesc întreaga economie a acestui articol, cu excepția alin.1, este necesar ca în locul părților dispozitive de la pct.2, 3 și 4 ale Art.I, care urmează a fi eliminate din proiect, să fie redactată o singură parte dispozitivă identificată ca pct.2 care să dispună modificarea întregului art.54, potrivit practicii normative în situații similare, după cum urmează:

„2. Articolul 54 va avea următorul cuprins:”

(urmează redarea noul cuprins al acestui articol, fără numerotarea alineatelor prin cifre arabe încadrate între paranteze, deoarece alineatele care alcătuiesc celelalte articole din Codul familiei nu sunt marcate astfel).

3. Menționăm că propunerea privind comasarea pct.2, pct.3 (prin care se propune completarea cu alin.(2¹) a articolului susmenționat) și pct.4 implică reformularea **titlului** proiectului și a **părții introductive a Art.I**, care se vor referi **numai la modificarea**, nu și la completarea legii de bază.

În acest sens, se va elimina expresia „și completarea”, respectiv „și se completează” din textele sus-menționate.

Natura intervențiilor legislative fiind menționată în partea introductivă a Art.I, pentru a se evita repetarea, expresia „se modifică și” trebuie eliminată din textul **părților dispozitive de la pct.1, 5 și 6**, ultimele două urmând a fi renumerotate ca pct.3 și 4.


PREȘEDINTE
dr. Dragoș ILIESCU

București
Nr.1347/9.10.2006